

Dosarul nr. 1ra-1966/2021
1-21014898-01-1ra-17092021

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 22 februarie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2021, în cauza penală în privința lui,

Ciloci Dorel xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 01.02.2021 – 22.02.2021;

Instanța de apel: 15.03.2021 – 08.06.2021;

Instanța de recurs: 17.09.2021 – 19.01.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 22 februarie 2021, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Ciloci Dorel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa de 1 (unu) an închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, s-a adăugat lui Ciloci Dorel, parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 1-391/2017 din 17.04.2019, casată parțial prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03.07.2019, stabilindu-i-se definitiv pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani 6 (șase) luni cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că Ciloci Dorel, la 10.08.2019, între orele cuprinse între 18:00 și 19:20, în urma înțelegerii prealabile cu o persoană, cauza penală în privința căruia a fost disjunctată într-o procedură aparte, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea geamului portierei laterale stângă a automobilului de model „Dacia Dokker” cu n/î TAE xxx, parcat în

str. Constantin Negruzzi 83, mun. Orhei, ce aparține cet. Conica Grigore, intenționat, au sustras pe ascuns gentuța din piele de culoare neagră în valoare de 500 lei, în care se aflau, portmoneul personal confecționat din piele de culoare maro în valoare de 500 lei, cu mijloace bănești în sumă totală de 4 000 lei, valută străină în sumă totală de 400 dolari SUA, echivalent a 7071 lei MD, 250 Euro, echivalent a 4950 lei MD, permisul de conducere, permisul ATR, buletinul de identitate pe numele său, precum și cardul bancar de la BC „Energbank” cu mijloace bănești în sumă totală de 1300 lei MD pe cont, cardul de alimentare cu carburanți „ROMPETROL” cu mijloace bănești în sumă totală de 2000 lei MD pe cont, cauzându-i părții vătămate Conica Grigore o daună materială considerabilă în sumă totală de 20 321 lei.

Astfel, instanța de fond a stabilit că prin acțiunile sale intenționate, Ciloci Dorel a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, individualizată prin „furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite de două persoane, prin pătrundere în încăpere cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, *avocatul Boris Bulbuc în interesele inculpatului* a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Ciloci Dorel, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, inclusiv munca neremunerată în folosul comunității.

3.1 În motivarea solicitărilor date a menționat că inculpatul în cadrul ședinței de judecată și-a recunoscut vina pe deplin, cauza fiind examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și apărarea a solicitat stabilirea în privința lui Ciloci Dorel unei pedepse mai blânde, sub formă de amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității.

Raliază ideii că pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2021 a fost respins ca nefondat apelul avocatului în numele inculpatului Ciloci Dorel, fiind menținută fără modificări sentința Judecătorei Orhei (sediul Central) din 22.02.2021, privindu-l pe Ciloci Dorel.

4.1 Instanța de apel urmare a examinării probatoriului administrat și a argumentelor invocate a reținut că cauza penală în prima instanță a fost

judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod procedură penală, în baza cererii scrise personal de inculpat, acceptată prin încheierea protocolară a instanței de judecată din 17.02.2021 (f.d.158).

S-a constatat, că la caz instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Ciloci Dorel, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, după indici calificativi – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța de apel a considerat dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului prin sistema de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Conica Grigore (f.d. 16-17); declarațiile martorului Conica Galina (f.d. 71); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.08.2019 (f.d. 19); procesul-verbal de examinare a obiectului din 12.08.2019 (f.d. 20-21); procesul-verbal de ridicare din 13.08.2019 (f.d. 57); procesul-verbal de examinare a obiectului din 14.08.2019 (f.d. 58-60).

S-a notat că sancțiunea art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani. Circumstanțe care atenuează răspunderea inculpatului, conform prevederilor art. 76 Cod penal, instanța a reținut căința sinceră, intenția de a repara prejudiciul. Circumstanțe care agravează răspunderea inculpatului, conform prevederilor art. 77 Cod penal instanța a reținut săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară, faptul că la locul de trai se caracterizează negativ.

Astfel, în condițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, s-a stabilit noua limită minimă și maximă de pedeapsă, stabilită la art. 186 alin. (2) din Cod penal, prin reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă minime și maxime sub formă de închisoare, muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă, adică, amendă în mărime de la 500 unități convenționale (în condițiile art. 64 alin. (3) din Codul penal) până la 1012,50 unități convenționale, muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 160 de ore sau închisoare de la 6 luni, până la 2 ani 8 luni.

Instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Ciloci Dorel, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat, nu se află la medicul psihiatru sau narcolog.

Instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, a constatat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, ținând cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedura penală, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, instanța a reținut, că prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Central din 17.04.2019, Ciloci Dorel a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă definitivă de 4 (patru) ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Iar prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03.07.2019, a fost casată parțial sentința Judecătorei Orhei, sediul Central din 17.04.2019, în partea executării pedepsei și în această parte pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pedeapsa de 4 ani închisoare, fără amendă, pentru care a fost condamnat – fiind suspendată condiționat executarea acesteia conform art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

Având în vedere circumstanțele cauzei, instanța a conchis că în privința inculpatului Ciloci Dorel, urmează a-i fi aplicate prevederile art. 85 Cod penal, prin cumul parțial de sentințe, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință instanța de judecată a adăugat partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 03.07.2019, și i-a stabilit definitiv o pedeapsă sub formă de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, considerându-se că pedeapsa aplicată va duce la restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atingându-și scopul prevăzut la art. 61 Cod penal.

Analizând solicitarea apărării referitor la aplicarea în privința lui Ciloci Dorel a unei pedepse mai blânde, instanța de apel a constatat că instanța de fond și-a argumentat riguros soluția la acest capitol și a motivat

hotărârea pronunțată invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia că aplicarea unei pedepse mai blânde în favoarea inculpatului nu va asigura reeducarea acestuia. Or, corectarea inculpatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reîncadrarea lui în activitatea societății, pe când inculpatul Ciloci Dorel a săvârșit infracțiunea incriminată în perioada de probațiune stabilită în baza sentinței de condamnare în baza art. 187 alin. (2) Cod penal, respectiv nu a tras concluziile necesare și din nou a comis o infracțiune, astfel comportamentul numitului denotă lipsă de încredere, din care cauză instanța de fond legal a stabilit că, este imposibilă corectarea și reeducarea acestuia fără a fi cumulată pedeapsa stabilită prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03.07.2019, fiindu-i stabilit definitiv o pedeapsă sub formă de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Faptul că Ciloci Dorel a recunoscut vinovăția și s-a căit sincer de cele comise - nu constituie circumstanțe privind aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea fixată de prima instanță or, aceste circumstanțe au fost luate în considerație de către instanța de fond la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului și grație cărora a beneficiat de reducerea pedepsei. În acest context, instanța de fond a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, dar și gravitatea infracțiunii săvârșite și valența relațiilor sociale prejudiciate și a ajuns la soluția justificat de numire inculpatului Ciloci Dorel a unei pedepse în formă de închisoare.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului, prin care fără a invoca nemijlocit incidența unui temei prevăzut la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei și sentinței, în partea stabilirii pedepsei, pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, inclusiv muncă neremunerată în folosul comunității.

5.1 *În susținerea recursului a invocat că instanțele inferioare au neglijat solicitarea apărării referitor la aplicarea unei pedepse mai blânde în privința inculpatului, care a recunoscut vina integral, a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.*

Menționează că pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând

pentru inadmisibilitatea recursului ordinar ca fiind declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data **08 iunie 2021**, în prezența procurorului, avocatului inculpatului Bulbuc Boris și a inculpatului, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d. 188-190, vol. I), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării deciziei integrale și anume pentru data de **08 iulie 2021, ora 14:00**. Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 08 iulie 2021 (f.d. 192, vol. I) se constată că la data stabilită, în prezența procurorului și a avocatului Bulbuc Boris a fost pronunțată decizia motivată.

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la **08 iulie 2021**, ședință despre care avocatul inculpatului, Bulbuc Boris precum și inculpatul au cunoscut, fiindu-le cunoscută și soluția pe caz.

În continuare, Colegiul Penal menționează că avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului Ciloci Dorel a declarat recurs ordinar împotriva deciziei adoptate la caz, la data de **06 septembrie 2021**, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei de înregistrare la Curtea Supremă de Justiție, cu nr. 3660 (f.d. 223, vol. I).

Așadar, în cauza deferită judecării, Colegiul Penal specifică faptul că termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de **09 iulie 2021**, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3),

(5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de **09 august 2021**, dat fiind faptul că ultima zi a termenului cade într-o zi nelucrătoare.

Prin urmare, recursul declarat la **06.09.2021**, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate.

Totodată, Colegiul Penal menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Mai mult, Colegiul Penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul Penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiș vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului

securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar al avocatului Bulbuc Boris în numele inculpatului este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2021, în cauza penală în privința lui *Ciloci Dorel xxxxx*, deoarece recursul este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **03 martie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie